

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 14

DOM
2013-03-15
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
24983-12

SÖKANDE

Marko Kaj Moving AB, 556389-2180

Ombud:

Advokat Helena Kalliomäki
Förrådsvägen 18 A
141 46 Huddinge

MOTPART

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

SAKEN

Överprövning av offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2013-03-18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 303019

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

09:00-15:00

BAKGRUND

Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet (Kammarkollegiet) genomför en upphandling avseende ramavtal för flyttjänster, dnr 96-8-2012. Tilldelningsbeslut meddelades den 20 november 2012. I detta kom, såvitt avser anbudsområdet Stockholms län, NFB Transport Systems AB (NFB) på första plats, Allt i Transport och Spedition-018 AB (Allt i Transport) på andra plats, O & CT Office & Computer Transport AB (O & CT) på tredje plats, ICM Kungsholms AB (ICM) på fjärde plats och Marko Kaj Moving AB (Marko Kaj) på femte plats. Allt i Transport kom även på första plats i Uppsala län och Östergötlands län och på andra plats i Västra Götalands län.

YRKANDEN M.M.

Marko Kaj yrkar i första hand att upphandlingen rättas genom att NFB, Allt i Transport, O & CT och ICM utesluts från anbudsutvärderingen. I andra hand yrkar Marko Kaj att upphandlingen ska göras om. Till stöd här för anförs bl.a. följande. För att vara kvalificerad ska anbudsgivaren förfoga över minst antal fordon som anges i förteckningen: tio i Stockholms län, fem i Västra Götalands län, fem i Uppsala län samt tre i Östergötlands län. Miljökravet Euro IV är ett tydligt skall-krav i förfrågningsunderlaget, punkt 4.7.7 Tunga fordon. Det krävs därmed att Allt i Transport förfogar över 23 sådana fordon och att O & CT förfogar över tio sådana fordon. Allt i Transport har endast 19 sådana fordon och uppfyller därmed inte miljökraven. O & CT har bara nio sådana fordon och uppfyller inte heller miljökraven. – Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivaren också tillhandahålla en beställningscentral där alla delar av tjänsten kan beställas. Kravet på beställningscentral är obligatoriskt för att kvalificeras till anbudsutvärdering. NFB har angett att gruppbrevlåda, telefonnummer kundtjänst och fax för mottagande av beställningar skapas om NFB blir anbudspart, och har därmed lämnat en ören accept med en otillåten reservation. Också

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

ICM har angett att gruppbrevlåda, telefonnummer kundtjänst samt fax skapas om de blir anbudspart. NFB och ICM uppfyller därmed inte skallkraven. En anbudsgivare kan inte lämna ett villkorat anbud, för då förlorar skallkraven sin betydelse. Det framgår ingenstans att kravet i punkten 4.4.1.7 kan uppfyllas först när ramavtal tecknas. Flera företag har avstått från att lämna anbud eftersom de saknar beställningscentral. – Anbud som inte uppfyller samtliga skallkrav får inte antas. Att anta anbud som inte uppfyller skallkraven bryter mot likabehandlingsprincipen.

Kammarkollegiet bestrider ingripande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) och anför bl.a. följande. Enligt förfrågningsunderlaget krävs inte att de fordon, som offereras under Bevis på kapacitet, punkt 4.4.1.5 i förfrågningsunderlaget, redan vid anbudsinlämningen måste uppfylla kraven i punkt 4.7.7 Tunga fordon, vilka tar sikte på utförandet av tjänsten. Punkten 4.7.7 lyder: ”Vid genomförandet av flyttuppdraget ska fordon som lägst uppfyller kraven i Euro IV användas”. Det framgår med all önskad tydlighet att detta inte behöver uppfyllas förrän flyttjänster avropas från ramavtalet. Kravet på att en beställningscentral ska tillhandahållas gäller bara om ramavtal erhålles och behöver följaktligen inte uppfyllas förrän ramavtal tecknas. Varken NFB eller ICM har på den punkten lämnat något förbehåll eller motvillkor.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Allmänt om skallkrav och tidpunkt för uppfyllande

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Att utvärdera och anta ett anbud som inte uppfyller skall-kraven strider mot likabehandlingsprincipen (jfr EU-domstolens avgörande C-243/89, Stora Bält). Det finns inte något uttalat krav i LOU, och det följer inte heller av de EU-rättsliga principerna, att alla skall-krav avseende den upphandlade tjänsten ska vara uppfyllda då anbudet ges in i ett upphandlingsförfarande (jfr dom av Kammarrätten i Göteborg den 18 september 2008, mål 2883-08). Om inget särskilt anges i förfrågningsunderlaget är huvudregeln dock att skall-kraven ska vara uppfyllda vid tiden för anbudsingivandet, under förutsättning att det inte kan anses oproportionerligt att kräva kravuppfyllelse vid denna tidpunkt (jfr dom av Kammarrätten i Göteborg den 5 april 2012, mål 26-12). Kravet på uppfyllande vid anbudsinlämnande om inget annat anges får enligt förvaltningsrättens mening ses som en huvudprincip vilken kan ha undantag.

Teknisk kapacitet avseende fordon

Det framgår av förfrågningsunderlaget, punkt 4.4.1.4 att anbudsgivaren ska förfoga över tio fordon i anbudsområdet Stockholms län (se även punkt 19.1.2), fem fordon vardera i Uppsala län (punkt 21.1.2) och Västra Götalands län (punkt 26.1.2) samt tre fordon i Östergötlands län (punkt 28.1.2). Eftersom antalet fordon som anbudet omfattar enligt samma punkter ska adderas, måste Allt i Transport förfoga över minst 23 fordon. O & CT, som lämnat anbud bara i Stockholm, måste förfoga över tio fordon. Varken på dessa punkter eller på punkt 4.4.1.5 (Bevis på kapacitet avseende fordon) står något om miljökrav på fordonen.

Marko Kaj har inte ifrågasatt att Allt i Transport och O & CT har 23 respektive 10 fordon utan har endast ifrågasatt att de har tillräckligt många fordon som uppfyller miljökraven. Dessa krav anges i avsnitt 4.7 i förfrågningsunderlaget. Där anges under punkt 4.7.6, Lätta fordon att ”vid genomförande av flyttuppdraget ska fordon som lägst uppfyller kraven i Euro 4 användas”

och under 4.7.7, Tunga fordon att ”vid genomförandet av flyttuppdraget ska fordon som lägst uppfyller kraven i Euro IV användas”.

Såsom miljökraven på fordonen formulerats kan dessa enligt förvaltningsrättens mening inte tolkas på annat sätt än att det är krav som måste vara uppfyllda först vid genomförande av flyttuppdragen (jfr Kammarrätten i Göteborgs dom den 28 november 2012, mål nr 6247-12). Förvaltningsrätten anser därmed att Kammarkollegiet inte brutit mot LOU eller dess principer genom att godkänna Allt i Transports respektive O & CT:s anbud. Marko Kajs ansökan ska därför i denna del avslås.

Beställningscentralen

I förfrågningsunderlagets punkt 4.4.1.7, Beställningscentral, anges att anbudsgivaren ska tillhandahålla en beställningscentral där alla delar av tjänsten kan beställas och personlig kontakt för frågor och rådgivning kan tillhandahållas. Denna ska bl.a. ha ett aktuellt direktnummer och en e-postadress dit samtliga beställningar kan läggas och som är kontaktbar under kontorstid. Det står, bortsett från ”aktuellt” om direktnumret, inget om när beställningscentralen ska finnas tillgänglig.

ICM har i bilaga 2 till sitt anbud, på frågorna Gruppbrevlåda, Telefonnummer kundtjänst samt Fax för mottagande av beställningar, svarat ”skapas om vi får förmånen att teckna avtal”. Telefonnummer har angetts endast till växel och till kontaktperson samt e-postadress endast till denne. NFB har på frågorna Gruppbrevlåda, Telefonnummer kundtjänst och Fax för mottagande av beställningar svarat ”skapas om vi blir avtalspart”. Telefonnummer har angetts endast till växel och till kontaktperson samt e-postadress endast till denne.

Beskrivningen av beställningscentralen får tolkas som att det ska finnas telefon- och faxnummer samt e-postadress vilka kan ta emot beställningar

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

DOM

och svara på frågor, dvs. en kundtjänst. Förvaltningsrätten anser att Kammarkollegiet på dessa punkter tydligare borde ha angett att man menade att dessa krav måste uppfyllas först om ramavtal tecknas med anbudsgivaren.

Högsta förvaltningsdomstolen har emellertid i sitt avgörande RÅ 2002 ref. 50 slagit fast att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när. Att skapa en e-postadress och telefon- och faxnummer till en kundtjänst om ramavtal erhålles måste anses som en tämligen enkel åtgärd. Därför anser förvaltningsrätten att det vore oproportionerligt att tolka kravet på beställningscentral som att det måste vara uppfyllt redan vid anbudslämnandet. Förvaltningsrätten finner därför att inte heller att Kammarkollegiets godkännande av NFB:s och ICM:s anbud utgör en överträdelse av LOU eller någon upphandlingsrättslig princip. Marko Kajs ansökan om ingripande enligt LOU ska därför även i denna del avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Ulrika Melin

Rådman

David Munck har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU